

Profil ogólnoakademicki

RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Politechnika Białostocka, 15-351 Białystok, ul. Wiejska 45 A

Data przeprowadzenia wizytacji: 14-15 kwietnia 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ..	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	9
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	19
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku ..	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	24
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	30
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	34
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
Załącznik nr 5. Informacja o hospitolowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Magdalena Osińska, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
3. mgr Joanna Śledzik, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Magdalena Pawłowska, ekspert PKA reprezentujący studentów

sekretarz Zespołu Oceniającego: mgr Grzegorz Kołodziej

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku *zarządzanie* prowadzonego na Wydziale Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej (WIZ PB) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena instytucjonalna Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego (dalej również: ZO, ZO PKA) z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac dyplomowych i etapowych, wizytacji infrastruktury naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne oraz niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Do dnia wizytacji Zespołu Oceniającego, Wydział Inżynierii Zarządzania prowadził prace związane z przyporządkowaniem ocenianego kierunku do dyscyplin naukowych zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818). W terminie wizytacji kierunek zarządzanie na poziomie studiów pierwszego stopnia, był przyporządkowany: – do trzech dziedzin w ramach obszaru nauk społecznych (76,7%), a w ich ramach dyscyplin: dziedzina nauk społecznych (socjologia, psychologia, pedagogika, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej), dziedzina nauk ekonomicznych (ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu), dziedzina nauk prawnych (prawo); – do obszaru nauk humanistycznych (4,4%), dziedziny nauk humanistycznych, w dyscyplinach: nauk o zarządzaniu, filozofii, historii.
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 punktów ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie/120 godz. / 4 pkt. ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	137	31
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2070	1032
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	100 pkt. ECTS	50 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	109 pkt. ECTS	109 pkt. ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	72 pkt. ECTS	73 pkt. ECTS

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{3,4}	Do dnia wizytacji Zespołu Oceniającego, Wydział Inżynierii Zarządzania prowadził prace związane z przyporządkowaniem ocenianego kierunku do dyscyplin naukowych zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818). W terminie wizytacji kierunek zarządzanie na poziomie studiów drugiego stopnia, był przyporządkowany: – do trzech dziedzin w ramach obszaru nauk społecznych (88,3%), a w ich ramach dyscyplin: dziedzina nauk społecznych (socjologia, psychologia, pedagogika, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej), dziedzina nauk ekonomicznych (ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu), dziedzina nauk prawnych (prawo).

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– zarządzanie produktem i sprzedażą – rachunkowość i zarządzanie finansami ACCA – zarządzanie przedsiębiorstwem – management of business relations between the EU and Eurasian countries – smart and innovative business – informatyka gospodarcza i logistyka – zarządzanie publiczne – zarządzanie usługami turystycznymi – zarządzanie zasobami ludzkimi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	121	60
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	od 1005 do 1125 (w zależności od specjalności)	od 560 do 748 (w zależności od specjalności)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	70 pkt. ECTS	35 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	od 80 do 92 pkt. ECTS (w zależności od specjalności)	od 80 do 92 pkt. ECTS (w zależności od specjalności)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	od 46 do 52 pkt. ECTS (w zależności od specjalności)	od 46 do 52 pkt. ECTS (w zależności od specjalności)

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenie na kierunku *zarządzanie* jest zbieżne z misją i celami strategicznymi przyjętymi przez Politechnikę Białostocką w odniesieniu do poprawy jakości kształcenia. Misja i cele Wydziału Inżynierii Zarządzania są spójne z celami strategicznymi Uczelni i są nastawione na rozwój naukowy pracowników, prowadzenie badań naukowych, wzrost jakości kształcenia studentów oraz budowanie współpracy środowiska akademickiego, biznesowego i samorządowego we wschodniej i północno-wschodniej Polsce.

Jako główne cele kształcenia na studiach I stopnia na kierunku *zarządzanie* przyjęto: przekazanie wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu, ekonomii oraz o relacjach między nimi, wiedzy pozwalającej na diagnozowanie i rozwiązywanie problemów związanych z funkcjonowaniem różnych organizacji w złożonym otoczeniu, wiedzy na temat projektowania oraz wykorzystania metod i narzędzi badawczych w zarządzaniu, ekonomii, wyposażenie absolwentów w umiejętności zarządzania procesami w organizacjach, rozpoznawania, analizowania i rozwiązywania problemów w podmiotach gospodarczych w aspektach organizacyjnym, prawnym, finansowym, psychologicznym i społecznym oraz niezbędnej wiedzy i umiejętności do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a także kształtowanie kompetencji społecznych pozwalających na pracę zespołową i indywidualną, przestrzeganie zasad etycznych.

Realizacja tych celów prowadzona jest przy współpracy Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi, którzy uczestniczą w procesie kształtowania oferty dydaktycznej oraz jej realizacji w ramach wizyt studyjnych, praktyk, staży itd. Szczególną rolę w tym zakresie spełnia Rada Przedsiębiorców powołana przy Wydziale składająca się z przedstawicieli przedsiębiorstw, instytucji administracji państwowej oraz samorządowej.

Proces kształcenia na wizytowanym kierunku jest zgodny z prowadzoną na Wydziale działalnością naukowo-badawczą. Główne obszary badań dotyczą nauk o zarządzaniu w takich zakresach, jak: zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie jakością, planowanie strategiczne, zarządzanie marketingiem, zarządzanie przedsiębiorstwem. W ramach działalności naukowej realizowane są międzynarodowe projekty badawcze, granty finansowane z NCN oraz prace badawcze realizowane na zlecenie innych podmiotów. Badania naukowe realizowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Inżynierii Zarządzania nawiązują do zapisów przyjętych w „Strategii rozwoju województwa podlaskiego do 2020 roku”, a przez to wpisują się w regionalne cele strategiczne. Wyniki badań naukowych wykorzystywane są w procesie kształcenia.

Kierunek *zarządzanie* na poziomie studiów pierwszego stopnia został przyporządkowany do dwóch obszarów: obszaru nauk społecznych (76,7%) i obszaru nauk humanistycznych (4,4%). W ramach pierwszego z tych obszarów przyporządkowano kierunek

do trzech dziedzin oraz należących do nich dyscyplin: dziedziny nauk społecznych (dyscypliny: socjologia, psychologia, pedagogika, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej), dziedziny nauk ekonomicznych (dyscypliny: ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu) oraz dziedziny nauk prawnych (dyscyplina: prawo). W ramach obszaru nauk humanistycznych kierunek został przyporządkowany do dziedziny nauk humanistycznych i czterech dyscyplin: nauk o zarządzaniu, filozofii, socjologii oraz historii. Do wymienionych dyscyplin przypisano łącznie 170 punktów ECTS (94,44%). Pozostałe 10 punktów ECTS (5,56%) przypisano do języków obcych.

Na poziomie studiów drugiego stopnia oceniany kierunek studiów został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, a w jego ramach do trzech dziedzin oraz należących do nich dyscyplin: dziedziny nauk społecznych (dyscypliny: socjologia, psychologia, pedagogika, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej), dziedziny nauk ekonomicznych (dyscypliny: ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu) oraz dziedziny nauk prawnych (dyscyplina: prawo). Przy takim przyporządkowaniu kierunku do wskazanych dziedzin i dyscyplin przypisano 118 punktów ECTS (98,33%). Pozostałe 2 punkty ECTS (1,67%) przypisano do języków obcych.

Efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *zarządzanie* zostały przyjęte Uchwałą nr 31/51/2012 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Politechnice Białostockiej na kierunku *zarządzanie* pierwszego stopnia. Dla programu studiów pierwszego stopnia przyjęto 19 efektów kierunkowych z zakresu wiedzy, 19 z zakresu umiejętności oraz 9 z zakresu kompetencji społecznych. W ramach efektów z zakresu umiejętności przyjęto, że student potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie zarządzania na poziomie odpowiadającym wymaganiom określonym dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie* zostały przyjęte Uchwałą nr 32/51/2012 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Politechnice Białostockiej na kierunku *zarządzanie* drugiego stopnia. Dla studiów drugiego stopnia przyjęto 18 efektów kierunkowych z zakresu wiedzy, 18 z zakresu umiejętności oraz 9 z zakresu kompetencji społecznych. Przyjęto efekt zakładający, że student posługuje się językiem obcym w zakresie zarządzania na poziomie odpowiadającym wymaganiom określonym dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Szczegółowe efekty kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Efekty te, najczęściej w liczbie 7-8, zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każdy z efektów przedmiotowych został odniesiony do od jednego do czterech, odpowiednich co do zakresu, kierunkowych efektów kształcenia.

Wydział Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej prowadzący oceniany kierunek studiów aktualnie podjął prace związane z przyporządkowaniem efektów kształcenia i przedmiotów realizowanych na kierunku *zarządzanie* do dyscyplin naukowych według ich nowej klasyfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia przyjęte w dokumentach strategicznych Uczelni i Wydziału są właściwie powiązane z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek studiów. Odpowiadają one aktualnym potrzebom w zakresie kształcenia kadr dla gospodarki. Kształcenie na ocenianym kierunku odpowiada w niezbędnym zakresie specjalizacjom naukowym pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia. Przy opracowywaniu koncepcji kształcenia współpracowano z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Kształcenie na ocenianym kierunku promuje absolwentów o kwalifikacjach oczekiwanych na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Efekty uczenia się dla realizowanego programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Efekty kształcenia zostały określone w sposób merytorycznie poprawny, zrozumiały, zgodnie z aktualnym stanem wiedzy i praktyką w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty kształcenia uwzględniają nabywanie umiejętności w zakresie komunikowania się w języku obcym. W ramach szeregu przedmiotów studenci przygotowani są do prowadzenia działalności badawczej.

W ramach rekomendacji proces kształcenia postuluje się włączenie w szerszym zakresie interesariuszy zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze do opiniowania koncepcji kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe w programie studiów na kierunku *zarządzanie* zostały dostosowane do aktualnego stanu wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach kształtowania kompetencji badawczych studentów zwraca się w szczególności uwagę na stosowanie podejścia problemowego do treści oraz kształtowania umiejętności praktycznych i społecznych. Na studiach pierwszego stopnia rozwija się wiedzę i umiejętności w szczególności z zakresu zachowań organizacyjnych, komunikacji w zarządzaniu, zarządzania zasobami ludzkimi, podstaw rachunkowości zarządczej, zarządzania jakością, badań marketingowych, marketingu internetowego, zarządzania projektami.

Na studiach drugiego stopnia treści programowe obejmują w szczególności wiedzę i umiejętności z zakresu takich obszarów problemowych zarządzania, jak: zarządzanie

procesami, projektowanie systemów zarządzania, zarządzanie zmianą, zarządzanie strategiczne, konflikty i negocjacje w organizacjach foresight w zarządzaniu strategicznym, marketing międzynarodowy. Wskazane obszary zarządzania znajdują odzwierciedlenie w działalności naukowej pracowników Wydziału Inżynierii Zarządzania.

Na studiach pierwszego stopnia nie są oferowane specjalności. Natomiast na studiach stacjonarnych drugiego stopnia studenci mają do wyboru 8 specjalności:

1. Informatyka gospodarcza i logistyka,
2. Rachunkowość i zarządzanie finansami ACCA,
3. Rachunkowość i zarządzanie finansami,
4. Zarządzanie biznesem na rynkach wschodnich (management of business relations between the EU and Eurasian countries),
5. Zarządzanie przedsiębiorstwem,
6. Zarządzanie produktem i sprzedażą,
7. Zarządzanie publiczne,
8. Zarządzanie usługami turystycznymi.

Na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, oprócz wymienionych powyżej, dodatkowo oferowana jest specjalność Zarządzanie zasobami ludzkimi.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje naukę języka obcego. Na studiach stacjonarnych zajęcia z języka obcego realizowane są w trakcie 5 semestrów, a na studiach niestacjonarnych w trakcie 6 semestrów. Natomiast na studiach drugiego stopnia w ramach jednego semestru. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć studenci deklarują wybór nauczania języka obcego - obecnie prowadzone są zajęcia z języka: angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego. Zajęcia na studiach pierwszego stopnia kończą się egzaminem na poziomie B2, natomiast na studiach drugiego stopnia – zaliczeniem, które potwierdza posiadanie przez studenta biegłości językowej B2+.

Plan studiów stacjonarnych pierwszego stopnia obejmuje 2070 godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Łączna liczba punktów ECTS wynosi 180. Harmonogram realizacji programu studiów przewiduje większe obciążenie zajęciami w trakcie dwóch pierwszych semestrów (po 23 godziny zajęć tygodniowo) i zmniejszone w ostatnim semestrze, ze względu na obowiązek prowadzenia badań własnych i pisanie pracy dyplomowej (do 12 godzin zajęć tygodniowo).

Plan studiów stacjonarnych drugiego stopnia przewiduje na poszczególnych specjalnościach zróżnicowaną liczbę godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Wynosi ona od 1005 do 1125.

Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia łączna liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 1032. Łączna liczba punktów ECTS wynosi 180. Obciążenia godzinowe są większe w trakcie dwóch pierwszych semestrów (24 i 21 godzin na zjeździe), natomiast ze względu na przygotowywanie pracy dyplomowej są mniejsze na ostatnim semestrze (11 godzin zajęć w trakcie jednego zjazdu). Na studiach drugiego stopnia łączna liczba godzin jest różna na realizowanych specjalnościach i wynosi od 560 do 748. Program studiów przewiduje uzyskanie 120 punktów ECTS.

Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych pierwszego stopnia studenci mają możliwość dokonywania wyboru zajęć, do których przypisanych zostało łącznie odpowiednio 72 i 73 punkty ECTS, co stanowi 40% i 40,5% ich ogólnego wymiaru.

Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia liczba punktów ECTS przypisanych do przedmiotów obieralnych wynosi w zależności od specjalności od 46 do 52, co stanowi odpowiednio 38-43% ich łącznego wymiaru. Na studiach niestacjonarnych liczba tych punktów wynosi od 46 do 52, co stanowi odpowiednio od 38 do 43%.

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzone są z zastosowaniem różnych form. Zdecydowana większość przedmiotów realizowana jest przy tym w co najmniej 2 formach. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia wykłady stanowią 44% godzin wszystkich zajęć ujętych w planie a ćwiczenia 48%. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia udziały te wynoszą odpowiednio 43% i 50%. Inne formy zajęć (ćwiczenia komputerowe, pracownie specjalistyczne, seminaria) stanowią 7-8% ich ogólnego wymiaru. Natomiast na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia proporcje godzin dla poszczególnych form zajęć uzależnione są w szczególności od specyfiki danej specjalności. Zajęcia ćwiczeniowe prowadzone są w grupach liczących od 9 do 33 osób, a lektoraty językowe w grupach liczących 16-19 osób. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W Politechnice Białostockiej obowiązuje semestralny rozkład zajęć z podziałem na 15 tygodni. Na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się z różnym rozkładem godzinowym od poniedziałku do piątku. Natomiast zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele w wybranych tygodniach semestru. W semestrze organizowanych jest 8 lub 10 zjazdów (na studiach drugiego stopnia dla specjalności Rachunkowość i zarządzanie finansami ACCA).

Harmonogram zajęć jest rozplanowany tak, aby studenci mieli zapewniony czas do samodzielnej pracy własnej. Jeśli pojawi się potrzeba nauczyciele akademicki w miarę możliwości na wniosek studentów modyfikują plan zajęć. Przez 5 semestrów na studiach stacjonarnych I stopnia zajęcia są rozplanowane tak by nie przekraczały 23 godz. tygodniowo. Na ostatnim semestrze liczba godzin kontaktowych z nauczycielem akademickim wynosi 12 aby umożliwić studentowi rzetelne przygotowanie pracy dyplomowej. Na studiach II stopnia liczba godzin dostosowana jest do odpowiednich specjalności. Na studiach niestacjonarnych osoby kształcące się realizują plan studiów w formie ośmiu zjazdów odbywających się w soboty i w niedziele. Zachowując higienę procesu uczenia się studenci mają zapewnioną w ciągu dnia dłuższą przerwę obiadową.

Program studiów pierwszego stopnia przewiduje praktyki zawodowe realizowane w wymiarze 4 tygodni, tj. 120 h. Zgodnie z informacjami zawartymi w sylabusie, przyznano im 4 punkt ECTS. Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na podstawie analizowanego dokumentu, zawierającego opis kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku *zarządzanie*, jest on spójny ze wskazanymi efektami uczenia się dla praktyki zawodowej. Studenci są informowani o konieczności odbycia praktyki zawodowej już na pierwszym roku studiów. Szczegóły te przekazuje opiekun praktyki, który jest jednocześnie wykładowcą na danym kierunku. Dokumentem regulującym aspekty formalne jest Regulamin praktyk studenckich realizowanych w ramach studiów I stopnia profil ogólnoakademicki na Wydziale Inżynierii Zarządzania. Jest on dostępny, dla wszystkich zainteresowanych, na stronie internetowej Politechniki Białostockiej. Uzupełnieniem

regulaminu stanowią dokumenty niezbędne do odbycia praktyki m.in. umowa o praktykę, dziennik praktyk oraz zaświadczenie o zrealizowanych praktykach. Dokumenty regulują również możliwość uzyskania przez studenta zaliczenia praktyki na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej.

Studenci kierunku *zarządzanie* samodzielnie wybierają firmę, w której chcą odbyć praktykę. W tym celu mogą wybrać dowolną organizację, z którą nawiązali kontakt poza Uczelnią lub też mogą skorzystać z oferty dostępnej na stronie internetowej WIZ, lub propozycji przygotowanej przez Biuro Karier. Ze względu na rozbudowaną sieć relacji opiekunów praktyki z otoczeniem zewnętrznym, otrzymują oni również bezpośrednie informacje od pracodawców dotyczące otwartych wakatów. Wówczas taka informacja, o możliwości odbycia praktyki, jest kierowana bezpośrednio do studentów drogą mailową. Zdarzają się również sytuacje, w których studenci, biorąc udział w case study organizacji lub warsztatach, tworzą projekt, który zostaje pozytywnie oceniony przez pracodawcę. W takiej sytuacji studenci są zatrudniani przez daną firmę i w ramach praktyki zawodowej wdrażają i realizują swoje pomysły. Ze względu na zaangażowanie opiekunów praktyki w różne formy współpracy z otoczeniem zewnętrznym, na bieżąco pojawiają się nowe organizacje, w których studenci mogą odbyć praktykę zawodową. Finalną decyzję o akceptacji wybranego przedsiębiorstwa podejmuje uczelniany opiekun praktyk. W razie wątpliwości co do profilu działalności organizacji lub zasadności wyboru, opiekun weryfikuje firmę poprzez analizę dostępnych materiałów on-line lub bezpośredni kontakt.

Sprawozdania studentów kierunku *zarządzanie* z odbytych praktyk, prezentowane są w formie dziennika praktyk, który opisuje obowiązki pełnione przez studenta w danej organizacji. Z przedstawionych przez Uczelnię dokumentów wynika, iż profil działalności gospodarczej firm oraz zakres wykonywanych obowiązków jest zgodny z profilem kształcenia na kierunku *zarządzanie*, oraz założonymi efektami uczenia się. W weryfikację efektów i dokumentowanie tego procesu w dzienniku praktyk zaangażowani zostali zakładowi opiekunowie praktyki, którzy oceniają poziom osiągnięcia poszczególnych efektów przez studentów na skali ocen oraz sami studenci. Dodatkowo opiekun po stronie pracodawcy ocenia kompetencje miękkie studenta, a praktykant firmę i formę odbywanych praktyk. Kontrola realizacji praktyk należy do kompetencji opiekunów praktyk, powołanych dla poszczególnych kierunków. Po przedłożeniu przez studenta dokumentów, uczelniany opiekun praktyk odbywa z nim rozmowę, analizując końcową ocenę obu stron. W niektórych przypadkach do dokumentacji dołączane są również indywidualne referencje wystawione przez pracodawcę.

Nakład pracy studenta określony jest w kartach przedmiotów. Bilans ten obejmuje udział studenta w wykładach, ćwiczeniach i innych formach zajęć dydaktycznych ujętych w planie studiów, przygotowanie do ćwiczeń, wykonywanie zadań domowych, udział w konsultacjach, realizację projektów, przygotowanie do egzaminu i obecność na nim, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń. Odrębnie szacowany jest nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela oraz zajęciami o charakterze praktycznym. Stosowany jest przelicznik ok. 25 godzin – jeden punkt ECTS.

Na ocenianym kierunku studiów stosowany jest szeroki zestaw metod kształcenia. Wykłady prowadzone są w oparciu o metody podające (wykłady informacyjne z zastosowaniem technik multimedialnych) oraz problemowe (wykłady konwersatoryjne i problemowe). Na pozostałych zajęciach (ćwiczenia, laboratoria, seminaria) wykorzystywane

są metody aktywizujące (analiza przypadków, symulacja, dyskusja, seminarium), metody programowe z użyciem komputera oraz metody praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe, projekty). Na ocenianym kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dobór treści, metod i form kształcenia odbywa się z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu oraz należytą dbałością o zapewnienie wysokiej skuteczności nauczania.

Treści programowe ujęte w programie kształcenia odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Treści te są podane w odpowiednim zakresie w aspekcie kształtowania kompetencji absolwentów, kompletne z punktu widzenia założonych kwalifikacji absolwentów, wsparte literaturą przedmiotu i pozwalają na uzyskanie efektów kształcenia przyjętych dla kierunku studiów.

Struktura programu kształcenia z punktu widzenia wymiaru czasowego przyjętego dla poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia oraz sekwencji ich realizacji jest prawidłowa. Formy zajęć są odpowiednio zróżnicowane i dostosowane do specyfiki poszczególnych przedmiotów. Program kształcenia na kierunku *zarządzanie* przewiduje jego wymaganą przepisami elastyczność wyrażającą się w możliwości wyboru części ujętych w nim przedmiotów. Studenci dokonują wyboru zajęć w wymiarze przekraczającym 30% łącznej liczby punktów ECTS dla całych studiów. Program studiów przewiduje naukę języka obcego na obydwu poziomach studiów w satysfakcjonującym wymiarze.

Efekty kształcenia zakładane dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe, wymiar i przyporządkowana liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, są prawidłowe i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia.

W kartach przedmiotów określone zostały odpowiednio dobrane do każdego z nich metody kształcenia. Tworzą one zróżnicowany zbiór pozwalający na realizację założonych efektów uczenia się. Studenci wykonują szereg zadań w ramach pracy własnej, w tym projekty, co pozwala na kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy i aktywności w procesie uczenia się. W procesie kształcenia studenci przygotowani są do prowadzenia działalności naukowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Synergia między realizowanymi przez studentów projektami czy case study przedsiębiorstw, a następnie kontynuowanie ich wdrożenia np. podczas praktyki zawodowej. Przyjęte rozwiązania posiadają systemowy charakter.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Proces rekrutacji precyzuje Uchwała nr 17/7/2018 Rady Wydziału Inżynierii Zarządzania z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zatwierdzenia zmian w warunkach rekrutacji na rok akademicki 2019/2020.

Zasady rekrutacji na kierunku *zarządzanie* zostały udostępnione na stronie internetowej Wydziału i w informatorze. Przyjęcia na studia pierwszego stopnia odbywają się po weryfikacji listy rankingowej powstałej na podstawie konkursu świadectw maturalnych. Rekrutacja na studia drugiego stopnia przewidziana jest dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku *zarządzanie* i pokrewnych kierunków ekonomicznych. Przyszły student zobowiązany jest do zarejestrowania się w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów. Osoby zakwalifikowane zobowiązane są do złożenia dokumentów dostępnych na stronie internetowej zgodnie z harmonogramem rekrutacji.

Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, zostały prawidłowo doprecyzowane w Regulaminie Studiów Politechniki Białostockiej, który został przyjęty Uchwałą nr 242/XIV/XV/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 roku. Przyjęte w tym dokumencie rozwiązania są właściwe i nie odbiegają od zasad obowiązujących w wiodących uczelniach publicznych w Polsce.

Kandydaci mają możliwość potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Stosowna procedura została określona na podstawie uchwały Senatu, Procedurę potwierdzania efektów uczenia się precyzuje Uchwała nr 498/XXX/XIV/2015 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 29 maja 2015 roku oraz Zarządzenie nr 468 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 25 stycznia 2016 roku w sprawie potwierdzania w Politechnice Białostockiej efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Dotychczas na Wydziale Inżynierii Zarządzania nie było sytuacji, w której kandydaci na studia skorzystali z powyższego rozwiązania.

Regulamin i zasady dyplomowania dostępne są na stronie internetowej Wydziału. Na podstawie zarządzenia Rektora Politechniki Białostockiej nr 735 z dnia 24 listopada 2017 r. zostały określone wytyczne w sprawie przygotowania prac dyplomowych. Dokument zawiera m.in. wymogi formalne, merytoryczne, opis struktury pracy oraz zadania stawiane opiekunom. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Studenci mają możliwość wyboru promotora za pośrednictwem platformy USOS. Ponadto na wniosek osoby zainteresowanej Dziekan może wyrazić zgodę na zmianę opiekuna pracy dyplomowej. Podczas seminarium studenci otrzymują niezbędną wiedzę i umiejętności z zakresu metodologii badań.

Ważnym dokumentem, który precyzuje wymogi związane z pisaniem prac dyplomowych jest również Uchwała nr 4/10/2016 ówczesnej Rady Wydziału Zarządzania z dnia 13 października 2016 roku w sprawie przygotowania prac dyplomowych (magisterskich, inżynierskich i licencjackich). Ten obszerny dokument konkretyzuje następujące kwestie:

1. wymogi formalne związane z tematyką pracy, tematami prac zgłoszonych przez przedsiębiorców, procedurę zatwierdzania tematów prac dyplomowych przez Kierowników katedr i Dziekana,
2. limit liczby prowadzonych w danym roku akademickim prac dyplomowych;
3. obowiązki promotorów prac dyplomowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe;
4. karta dyplomowa pracy;
5. struktura pracy dyplomowej
6. samodzielność jej pisania i zasady przekazania do Archiwum Prac Dyplomowych;
7. harmonogram złożenia pracy i egzaminu dyplomowego;
8. konsekwencje niezłożenia pracy dyplomowej;
9. wymogi merytoryczne stawiane pracom dyplomowym, w tym sposoby dokumentowania tekstu, sporządzania przypisów, itp.;
10. zasady sporządzania bibliografii;
11. wymogi edytorsko językowe.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono wykaz 55 prac licencjackich i 133 magisterskich obronionych na kierunku *zarządzanie* w 2018 roku. Lektura ich tytułów każe sądzić, że około 15% prac wykracza poza kanon ocenianego kierunku i lokuje się w innych kierunkach, takich jak np. finanse i rachunkowość. Są to przykładowo następujące tematy:

1. Amortyzacja środków trwałych w ujęciu bilansowym i podatkowym;
2. Ryzyko operacyjne w Banku Spółdzielczym w Szumowie;
3. Planowanie budżetu gminy wiejskiej na przykładzie Gminy Klukowo;
4. Prawo autorskie w edukacji – wybrane zagadnienia problematyczne na tle polskiego ustawodawstwa;
5. Determinanty bezpieczeństwa energetycznego w krajach UE. Wybrane zagadnienia.

Ponadto powyższa uwaga dotyczy w szczególności prac magisterskich pisanych na studiach II stopnia w ramach specjalności „Rachunkowość i zarządzanie finansami”. Poniżej wymieniono przykłady takich prac:

1. Ocena finansowa budżetu gminy Sokoły w latach 2015-2017;
2. Sprawozdanie finansowe jako podstawa oceny kondycji finansowej np. Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach;
3. Kredyt bankowy jako źródło finansowania i wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw;
4. Ewidencja działalności gospodarczej małych i średnich przedsiębiorstw;
5. Anomalie kalendarzowe na rynku papierów wartościowych.

Z kolei najlepsze dopasowanie problematyki prac dyplomowych do kanonów kierunku *zarządzanie* stwierdzono na specjalnościach: Zarządzanie przedsiębiorstwem, Zarządzanie produktem i sprzedażą oraz Informatyka gospodarcza i logistyka.

Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w oparciu o prezentację pracy oraz weryfikację efektów uczenia się w postaci pytań z zakresu całego programu studiów.

Proces oceniania prac etapowych przebiega w sposób rzetelny. Studenci mają do nich wgląd i korzystają z tego rozwiązania w celu sprawdzenia zasadności oceny. Osoby kształcące się dokonują zaliczenia poszczególnych treści materiału poprzez kolokwia, egzaminy, prace zaliczeniowe lub projekty. Z reguły weryfikacja założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez egzamin pisemny, ustny, projekty i prezentacje. W przypadku praktyk zawodowych sprawdzenie i ocena efektów kształcenia realizowanych w ramach tego modułu zajęć należy do obowiązków opiekuna praktyk w przedsiębiorstwie lub instytucji oraz opiekuna praktyk na Wydziale.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów podczas studiów oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Wykorzystywana w procesie nauczania gama metod weryfikacji, takich jak testy, projekty, egzaminy ustne gwarantuje uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się. W sytuacjach, gdy powstają wątpliwości odnośnie do oceny z egzaminu wystawionej przez nauczyciela akademickiego, Dziekan może na wniosek studenta zarządzić egzamin komisyjny.

Rezultatem aktywności działalności studentów jest publikowanie ich artykułów w czasopiśmie Akademia Zarządzania. Studenci mają możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych. Świadczy o tym udział studentów w wielu konkursach oraz konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat studiów oraz proces dyplomowania odbywa się w sposób prawidłowy i zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Zarówno kwestie formalne związane z podjęciem stosownych Uchwał Senatu, Rady Wydziału Inżynierii Zarządzania, Zarządzeń Rektora, jak i wdrożenie tych przepisów Zespół Oceniający PKA ocenia pozytywnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzi 76 nauczycieli akademickich, w tym: 1 profesor, 11 doktorów habilitowanych, 53 doktorów oraz 11 magistrów. Proporcja liczebności kadry

w stosunku do liczby studentów wynosi 1:5 i zapewnia prawidłową realizację zajęć. W grupie pracowników samodzielnych nauki ekonomiczne reprezentuje 9 pracowników, nauki techniczne 2 pracowników, nauki o polityce 1 pracownik. W grupie doktorów najliczniejszą grupę stanowią pracownicy reprezentujący nauki ekonomiczne (39 osób). Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzą również reprezentanci nauk: technicznych (3 osoby), humanistycznych (1 osoba), prawnych (3 osoby), społecznych (5 osób), sztuk pięknych (1 osoba) i rolniczych (1 osoba).

Dorobek naukowy 63% pracowników naukowo-dydaktycznych zakwalifikowany jest do dziedziny nauk ekonomicznych, zaś pozostałe osoby reprezentują dyscypliny związane bezpośrednio z realizacją zajęć dydaktycznych. Posiadają również dorobek w dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia. Zajęcia z języków obcych są prowadzone przez kadrę lektorów.

Potwierdzony dorobek naukowy nauczycieli jest bezpośrednio związany z realizowanymi przedmiotami w zakresie prowadzonych prac naukowo-badawczych, publikacji oraz realizowanych projektów naukowo-badawczych. Pracownicy posiadają także wieloletnie doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne w Uczelni. Gwarantuje to właściwe przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów legitymują się znaczącym dorobkiem naukowym w postaci realizacji projektów badawczych oraz licznych publikacji wydanych zarówno w formie monografii jak i wysoko punktowanych czasopism wydawanych w kraju i zagranicą. Znacząca część kadry jest przygotowana do prowadzenia zajęć w językach obcych. Na podstawie informacji przedstawionych w Raporcie Samooceny, udostępnionych w trakcie wizytacji dokumentów oraz udzielonych przez pracowników Uczelni wyjaśnień i informacji sformułować można pozytywną ocenę dotyczącą liczebności oraz struktury kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Liczebność oraz struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz pełne osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Obsada zajęć jest generalnie prawidłowa. Kompetencje wymagane do prowadzenia poszczególnych przedmiotów są pochodną doświadczenia i kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia. Dotyczy to także seminariów dyplomowych, przygotowujących do prowadzenia badań naukowych. Wyjątek stanowi obsada przedmiotów „Finanse przedsiębiorstwa” i „Zarządzanie finansami publicznymi”, które zostały przydzielone doktorowi nauk rolniczych. Z analizy publikacji oraz kompetencji nauczyciela akademickiego, przedstawionych w załączniku 4 do raportu samooceny, wynika, że przedmioty te nie zostały przydzielone właściwie i powinno to zostać skorygowane. Należy zatem dokonać korekty obsady zajęć wymienionych w załączniku nr 4. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Nauczyciele są przeszkoleni w zakresie wykorzystywania platformy moodle, która może wspomagać nauczanie. W bieżącym roku akademickim nie są prowadzone żadne zajęcia w oparciu o bi-learning. W poprzednich latach takie formy miały miejsce w odniesieniu do profesorów z zagranicy.

Polityka kadrowa Politechniki Białostockiej została uregulowana przez Statut Uczelni. Obejmuje ona zasady postępowania konkursowego i pozakonkursowego rekrutacji nowych pracowników, zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich, zasady hospitacji i ankietyzacji zajęć dydaktycznych przez studentów. Jako załącznik do regulaminu pracy

w Politechnice Białostockiej przygotowany został dokument pod nazwą „Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa w Politechnice Białostockiej”, zaś zarządzenie nr 628 Rektora PB wprowadziło instytucję „hospitacji interwencyjnej”, co pozwala na rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. Władze Uczelni oraz Wydziału Inżynierii Zarządzania wspierają działania pracowników na rzecz ich awansu zawodowego, udzielając urlopów i staży naukowych, organizując seminarium naukowe i wykłady z metodyki prowadzenia badań naukowych oraz transferu technologii, a także organizując cykliczne kursy z języków obcych.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich wypełniając ankietę w systemie USOS na zakończenie każdego semestru. Pytania dotyczą sposobu prowadzenia zajęć oraz treści przekazywanych na zajęciach. Wyniki ankiet publikowane są w formie ogólnej tabelki na stronie internetowej Wydziału, jednak studenci nie zaglądają do udostępnionych zestawień. Wyniki ankietyzacji mają wpływ na okresową ocenę nauczyciela akademickiego. Osoba prowadząca zajęcia, która uzyskała niskie wyniki w ankietyzacji odbywa rozmowę z kierownikiem katedry i Dziekanem, składając wyjaśnienia oraz podejmując działania naprawcze mające na celu m.in. zmianę podejścia do studentów lub zmianę formy prowadzenia zajęć. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA podkreślili, że wyniki ankietyzacji lub bezpośrednia rozmowa z Dziekanem ma realne przełożenie na zmiany w sposobie prowadzenia zajęć przez wykładowców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w obszarach, do których przypisano efekty kształcenia na kierunku *zarządzanie*, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz przygotowanie studentów do udziału w badaniach naukowych i nabywanie przez nich umiejętności inżynierskich. Polityka kadrowa prowadzona na Uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury przeglądu i weryfikacji kadry, a także wskazuje procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Charakterystyka infrastruktury WIZ PB została przedstawiona szczegółowo w raporcie samooceny. Analiza stanu faktycznego pozwala stwierdzić, że infrastruktura dydaktyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, są nowoczesne, umożliwiając prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na kierunku *zarządzanie*. Wszystkie elementy infrastruktury są wykorzystywane w procesie kształcenia i wspierają przygotowanie do badań naukowych.

Oprogramowanie wykorzystywane w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku obejmuje przede wszystkim programy ogólne jak Microsoft Office ze szczególnym uwzględnieniem aplikacji biznesowych i Statistica program do wykonywania obliczeń statystycznych, a także programy specjalistyczne takie jak; CIOP STER - komputerowy system wspomagający zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy oraz finansowo-księgowy System Symfonia, a zwłaszcza moduły Handel oraz Kadry i Płace. Na drugim stopniu studiów wykorzystywane są następujące programy informatyczne: Adonis - narzędzie wspomagającym zarządzanie procesami biznesowymi, pozwalającym na projektowanie procesów biznesowych, produktów, struktur organizacyjnych oraz systemów IT z wykorzystaniem modeli graficznych; Softlab ERP, Sphinx 3 - wykorzystywany do tworzenia systemów ekspertowych i decyzyjnych, AUDACITY nagrywania i edycji dźwięku dla systemów Windows, Mac OS X, GNU/Linux i innych; GIMP (GNU Image Manipulation Program) program do edycji grafiki rastrowej; CAMSTUDIO służący do nagrywania sekwencji video z pulpitu komputera głównie w celu tworzenia tutoriali, pokazów filmowych; Banxia Frontier Analyst – umożliwiający rachunek produktywności, *zarządzanie* II stopnia), a także Sony Vegas Movie Studio HD Platinum Production Suite 11 program do przechwytywania, edycji, montażu filmów z kamer, aparatów i innych urządzeń cyfrowych i ReadIris 6 oprogramowanie OCR przeznaczone do konwersji PDF-ów, obrazów czy innych dokumentów do pełni edytowalnych plików tekstowych.

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne zostały zgromadzone w Bibliotece Głównej oraz bibliotece wydziałowej. Biblioteka PB funkcjonuje w gmachu Centrum Nowoczesnego Kształcenia, oferując swobodny dostęp do najnowszych zbiorów naukowych i dydaktycznych, w tym z zakresu ocenianego kierunku studiów. Biblioteka udostępnia także nowoczesne narzędzia wyszukiwania w wersji elektronicznej takie jak lista A-Z, narzędzie EndNote Web, system numerów DOI publikacji, narzędzia bibliometryczne InCities i SciVal, platformy dla naukowców – ResearcherID, Publons oraz Kopernio.

Na WIZ PB funkcjonuje czytelnia i wypożyczalnia z łatwym dostępem dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto w Uczelni sprawnie funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu dla osób niepełnosprawnych. W procesie powiększania i modernizacji infrastruktury (zasoby biblioteczne, aparatura) uwzględniane są potrzeby wykładowców i studentów z kierunku *zarządzanie*. Literatura zalecana zawartej w kartach przedmiotów jest dostępna w bibliotekach głównej i wydziałowej. Studenci mogą także korzystać z wypożyczalni międzybibliotecznej.

Istotnym elementem weryfikacji infrastruktury i aparatury naukowej i dydaktycznej są inwentaryzacje przeprowadzane przez administrację obiektu. Weryfikacja zasobów

dydaktycznych w odniesieniu do sal laboratoryjnych zachodzi podczas audytu zajęć laboratoryjnych, z uwzględnieniem zasad BHP.

Również baza firm i organizacji, w których Uczelnia organizuje praktyki zawodowe dla studentów spełnia wymogi realizacji efektów kształcenia, jak również poszerzenia zasobów wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych poprzez zapoznanie się z nimi w warunkach rzeczywistych. Firmy te obejmują m.in. urzędy administracji państwowej i samorządowej, przedsiębiorstwa produkcyjne i transportowe, biura rachunkowe i firmy ubezpieczeniowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zarówno wyposażenie biblioteki jak i laboratoriów dydaktycznych w pełni pokrywa zapotrzebowanie kształcenia na ocenianym kierunku i gwarantuje przygotowanie do prowadzenia badań naukowych. Praktyka przeglądów z udziałem wszystkich interesariuszy i perspektywy rozwoju infrastruktury wskazują na to, że ich uwagi są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Politechnika Białostocka prowadzi stałą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Na mocy uchwały nr 8/2012 Rady Wydziału Zarządzania z dnia 1 lutego 2012 roku Jednostka powołała Radę Przedsiębiorców. Pełni ona funkcję organu opiniotwórczo-doradczego, działającego w obszarze naukowym, dydaktycznym oraz promocyjnym. W jej skład wchodzi przedstawiciele władz samorządowych, firmy z branży produkcyjnej oraz usługowej. Obecnie Rada składa się z przedstawicieli 19 pracodawców, którzy spotykają się cyklicznie, co potwierdzają sporządzone protokoły posiedzeń. Podczas spotkań prowadzone są dyskusje dotyczące kompetencji studentów oraz ich przyszłości na rynku pracy. Omawiane są także realizowane programy praktyk zawodowych, jakość kształcenia na poszczególnych kierunkach oraz realizacja wspólnych inicjatyw badawczo-rozwojowych. Kierunek współpracy Uczelni z otoczeniem gospodarczym jest spójny z kierunkiem kształcenia studentów na kierunku *zarządzanie* oraz odpowiada na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Relacja z pracodawcami jest formalizowana na mocy ramowych porozumień o współpracy. Umowy dotyczą różnorodnych form kooperacji: organizacji konferencji,

transferu wiedzy (prowadzenia warsztatów oraz wykładów praktycznych), praktyk zawodowych i staży, prac dyplomowych oraz wizyt studyjnych.

Interesariusze zewnętrzni pozytywnie oceniają przygotowanie studentów do pracy. Chwalą ich proaktywną postawę, chęć zdobywania wiedzy, kreatywność oraz otwartość na uczenie się nowych rzeczy. Z drugiej strony widzą również pewne braki i jako obszar do rozwoju wskazali umiejętność pracy w zespole zróżnicowanym pod kątem wieku oraz kompetencje menadżerskie, w tym znajomość prawa pracy.

Pracodawcy wskazali, że na bazie ich doświadczenia, 1-miesiąc praktyk to zbyt krótki okres, aby zdobyć nowe umiejętności i kompetencje. W ich opinii zdecydowanie bardziej wartościowe są 3-miesięczne praktyki, dzięki którym student rozwija się i zdobywa pierwsze realne doświadczenia. Część studentów odbywających praktykę na kierunku *zarządzanie* zostaje zatrudniona. Pracodawcy bardzo chwalą sobie pracowników kończących właśnie ten kierunek.

Warto również dodać, iż, Uczelnia angażuje się również w projekty mające na celu promowanie Wydziału wśród przyszłych studentów. Są to m.in. takie projekty jak Dziewczyny na Politechnikę czy Najlepsze Zajęcia z Przedsiębiorczości. Jest to pierwszy moment, w którym uczniowie mają szansę poznać przedstawicieli otoczenia gospodarczego i nawiązać z nimi relacje. Kontakty te są kontynuowane podczas dalszej kariery zawodowej studentów. Na obecnym rynku pracy — gdzie networking odgrywa tak ważną rolę — jest to praktyka, którą warto utrzymać i rozwijać.

Mając na względzie optymalizację jakości kształcenia Zespół Oceniający PKA zgłasza dyrektywę o charakterze doskonalącym polegającą na położeniu większego nacisku na kształtowanie kompetencji studentów, związanych z pracą zespołową. Postuluje się również wprowadzenie okresowych przeglądów form i efektów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz budowanie na ich podstawie rekomendacji, w którą stronę powinna rozwijać się współpraca z przedstawicielami pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek prowadzi stałą i regularną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym reprezentowanym w dużej mierze przez firmy o profilu produkcyjnym, usługowym oraz jednostki samorządowe. Są to organizacje, w których studenci mogą zdobyć doświadczenie w działach, o różnym profilu specjalizacji.

Projektem łączącym wiele różnorodnych form współpracy jest program „2WORK”, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji i kształtowanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Całość podzielona jest na 5 obszarów, które rozwijają odpowiednio kompetencje miękkie, językowe, techniczne (m.in. Certyfikacja Microsoft Office Specialist lub Prince). Kolejna część zakłada analizę przypadków (case study) oraz wizyty studyjne i prowadzone na miejscu, przez pracodawców, warsztaty.

Mocną stroną współpracy z otoczeniem pracodawców, jest synergia, jaką udało się osiągnąć we współpracy ze studentami. Firmy poznając studentów podczas wykładów

praktycznych, nawiązują z nimi relacje, które później przekładają się na wspólną realizację projektów usprawnieniowych lub praktyk i staży. Zdarzają się również sytuacje, w których studenci kontynuują rozpoczęty projekt, podczas pisania prac dyplomowych.

Uczelnię oraz Jednostkę prowadzącą wizytowany kierunek studiów wyróżnia synergia oraz złożoność relacji, która występuje pomiędzy pracodawcami a studentami. Dzięki wielowymiarowej współpracy obie strony rozwijają swoje kompetencje i realizują indywidualne cele, poprzez urzeczywistnianie wspólnych projektów.

Warto także podkreślić działania Uczelni i Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów, mające na celu promowanie networkingu. Poprzez wspólnie realizowane projekty pracodawcy oraz studenci mają możliwość nawiązania relacji, a następnie rozwijania ich na kolejnych etapach kariery uczelnianej oraz zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza warunki umożliwiające włączenie studentów wizytowanego kierunku do międzynarodowego systemu szkolnictwa wyższego i przygotowania do badań naukowych. Posiada wiele umów międzynarodowych podpisanych zarówno w ramach projektów wymiany jak i aktywności bilateralnej, w tym umowy o podwójnym dyplomowaniu z Université Polytechnique Hauts-de-France oraz z Białoruskim Państwowym Technologicznym Uniwersytetem w Mińsku.

Można wskazać następujące sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia realizowane w Uczelni: zajęcia z języka obcego prowadzone w wymiarze (150 (96) godz. na studiach pierwszego stopnia i 30 (16) godz. na studiach drugiego stopnia, (w nawiasach podano liczby dla studiów niestacjonarnych), wyjazdy w ramach wymiany studenckiej i praktyk studenckich finansowane z programów Erasmus i Erasmus+, zajęcia visiting professors oferowane w języku obcym przez wykładowców przyjeżdżających do Uczelni oraz pełne ścieżki programów studiów w języku angielskim na drugim stopniu studiów. W ofercie kierunku znajdują się trzy specjalności w języku angielskim: Management of business relations between the EU and Eurasian countries, Smart and innovative business oraz Management of innovation and business development. Prace magisterskie pisane w języku angielskim reprezentują dobry poziom i są równoznaczne z włączeniem studentów do pracy naukowej o zasięgu międzynarodowym. Wśród przykładów zajęć prowadzonych przez visiting professors na kierunku *zarządzanie* znalazły się m.in: Management concepts (30w i 30 ćw); Determinants of Eurasian enterprises (15 w i 30 ćw), Project management in innovative

business (30 ów). Prowadzący zajęcia pochodzili z uczelni z Ukrainy, Rumunii, Litwy i Kazachstanu.

Uczelnia posiada szeroką ofertę przedmiotów, w których językiem wykładowym jest język angielski prowadzonych nie tylko przez osoby z zagranicy, ale także przez stałych pracowników; na dzień wizytacji Wydział Inżynierii Zarządzania przekazał informację o 36 przedmiotach kierunkowych lub specjalnościowych. Zastrzeżenia budzi konstrukcja programu studiów, z której wynika, że z przedmiotów tych nie mogą korzystać studenci studiujący w języku polskim, ponieważ są one kierowane do studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ lub na studia w języku angielskim. Należy zatem umożliwić korzystanie z przedmiotów prowadzonych w języku angielskim wszystkim studentom kierunku *zarządzanie*.

Liczba studentów ocenianego kierunku studiów wyjeżdżających na studia zagranicę w ramach programu Erasmus + wzrasta. Kolejno wynosiła: 9 w roku ak. 2016/2017, 17 w roku ak. 2017/2018 i 10 w roku ak. 2018/2019. Duże jest także zainteresowanie wyjazdami zagranicznymi wśród pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Odpowiednie statystyki są dostępne w raporcie samooceny.

Analizy wyjazdów i przyjazdów są przedmiotem oceny przez koordynatorów projektu Erasmus+. Oferta kształcenia z uwzględnieniem umiędzynarodowienia jest przedmiotem corocznej analizy w której uczestniczą studenci, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących, takich jak modyfikacja treści kształcenia z języka obcego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca międzynarodowa z jednostkami naukowymi oraz instytucjami szkolnictwa wyższego ukierunkowana jest na wymianę studentów i pracowników. Uczelnia stwarza sprzyjające warunki do udziału w międzynarodowej wymianie studentów i pracowników oraz przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowym procesie kształcenia i komunikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studentom kierunku *zarządzanie* Uczelnia udziela należytego wsparcia w procesie dydaktycznym. Są oni informowani są o planie i harmonogramie zajęć oraz zachodzących zmianach za pośrednictwem platformy USOS. Tam również mają dostęp do sylabusów, programów studiów, a także do przydatnych aktów prawnych obowiązujących na Uczelni m.in. do Regulaminu Studiów. Nauczyciele akademicki podczas pierwszych zajęć w nowym semestrze przedstawiają studentom jakie treści będą poruszane w ramach zajęć oraz jak będzie wyglądała formuła zaliczenia przedmiotu. Studenci są także zapoznawani z wymaganą podczas realizacji programu studiów literaturą. Osoby obecne na spotkaniu z ZO PKA zaznaczyły, że z sylabusów korzystają tylko w wyjątkowych sytuacjach. W opinii osób studiujących higiena realizacji procesu dydaktycznego jest zachowana.

Studenci mają możliwość zrzeszania się w kołach naukowych działających na Wydziale Inżynierii Zarządzania. W ramach działalności biorą udział w konferencjach, warsztatach naukowych oraz przedsięwzięciach promujących Wydział i Uczelnię. Opiekunowie kół służą wsparciem w działalności studenckiej, pomagają w zapewnieniu strumienia finansowania organizacji oraz zachęcają do pisania publikacji, które najczęściej są zwieńczeniem realizowanych projektów. Działalność w kołach naukowych umożliwia realizację innowacyjnych projektów oraz nabycie cennego doświadczenia.

Jednostka motywuje studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz rozwijania swoich zainteresowań. Wybitni studenci mogą liczyć na dodatkowe systemowe wsparcie od Uczelni. Oprócz stypendium rektora dla najlepszych studentów, rektor przyznaje jednorazowo nagrodę finansową dla najbardziej wyróżniającej się osoby z Wydziału. Absolwenci mogą także wziąć udział w konkursie na najlepszą pracę dyplomową. Decyzję o wyróżnieniu podejmuje Rada Wydziału, a formę nagrody ustala Dziekan. Studenci drugiego stopnia kierunku *zarządzanie* mogą wziąć udział w programie Akademii Procesowej BOC, dzięki któremu uzyskują Certyfikaty Kompetencji Procesowych. Udział w programie ma na celu podniesienie kompetencji biznesowych studentów z zakresu zarządzania procesami, a także umożliwia poznanie praktycznych aspektów zarządzania procesami wynikających z doświadczenia prowadzących. Najlepszy student studiów drugiego stopnia kierunku *zarządzanie* o specjalności: rachunkowość i zarządzanie finansami (ACCA) otrzymuje nagrodę pieniężną Santander Universidades finansowaną na podstawie umowy między Politechniką Białostocką a Fundacją jednego z banków komercyjnych. Nagroda przyznawana jest na podstawie rankingu średnich za poprzedni rok akademicki.

Szczególnie wyróżniający się student może ubiegać się o Indywidualny Program Studiów, który musi spełniać wymagania wynikające z efektów kształcenia. Decyzję o przyznaniu Indywidualnego Programu Studiów podejmuje Dziekan, który również odpowiedzialny jest za wyznaczenie opiekuna naukowego. Na koniec każdego z semestrów opiekun naukowy przedstawia Dziekanowi sprawozdanie z osiągniętych przez studenta efektach kształcenia. Jeśli student nie osiągnął zakładanych efektów kształcenia, Dziekan może cofnąć decyzję o przyznaniu Indywidualnego Programu Studiów. Studia realizowane według IPS mogą prowadzić do ukończenia ich we wcześniejszym terminie.

Studenci mogą korzystać z różnych form aktywności oferowanych przez Uczelnię. Na Politechnice Białostockiej działa Platforma Naukowa Interaktywnej Telewizji – Platon TV oraz Radio Akadera. Studenci chcący rozwijać swoje pasje sportowe mogą angażować się

w działalność Akademickiego Związku Sportowego, a także korzystać z różnych form aktywności w ramach Akademickiego Centrum Sportu.

Osoby, które chcą angażować się w działalność związaną z przedsiębiorczością mogą zwrócić się do Biura Karier, które posiada szeroką ofertę współpracy z przedsiębiorcami oraz pomaga wejść studentom na rynek pracy. W ramach działalności Biura Karier prowadzone jest m.in. doradztwo kariery, wykonywane są testy określające predyspozycje zawodowe oraz przeprowadzane są symulacje rozmów kwalifikacyjnych. Studenci mogą skorzystać z nieobligatoryjnych praktyk, dzięki którym już w czasie studiów mogą nabyć umiejętności ułatwiające wykonywanie przyszłej pracy zawodowej. Na swojej stronie internetowej Jednostka udostępnia oferty pracy, także dla studentów kierunku *zarządzanie*. Biuro Karier organizuje wiosenną i jesienną edycję Targów Praktyk i Staży, podczas których swoje oferty prezentują firmy współpracujące z Uczelnią. Dla studentów oraz absolwentów Politechniki Białostockiej, Biuro Karier organizuje Targi Pracy. Podczas targów studenci mają możliwość nieformalnej rozmowy oraz bezpośredniego przedstawienia CV rekruterom z interesującej ich firmy. Jednostka zajmuje się poszerzaniem istniejącej bazy pracodawców oraz praktykodawców. Nawiązywanie współpracy odbywa się przez organizowane spotkania, a także poprzez kontakty pozyskane przez pracujących w konkretnej firmie studentów. Biuro Karier prowadzi współpracę z kołami naukowymi oraz samorządem studenckim. Organizacje studenckie włączają się w działalność Biura Karier pomagając m.in. w organizacji targów. Jednostka przeprowadza szkolenia z zakresu kompetencji miękkich, które są otwarte dla wszystkich studentów.

Wsparcie w procesie uczenia się jest dostosowane do różnych grup odbiorców. Student, który znalazł się w trudnej sytuacji może ubiegać się o przyznanie Indywidualnej Organizacji Studiów. O przyznaniu IOS decyduje Dziekan. Osoby obecne na spotkaniu z ZO PKA, podkreśliły, że władze Wydziału oraz kadra akademicka i administracyjne wspierają studentów posiadających indywidualne potrzeby, znajdujących się w trudnej sytuacji lub wychowujących dzieci. Studenci mogą porozumieć się z prowadzącymi w kwestii przeniesienia zajęć lub indywidualnego zaliczania przedmiotów. Studenci zagraniczni otrzymują wsparcie od wykwalifikowanej kadry administracyjnej, która służy pomocą podczas wymiany akademickiej, a także podczas odbywania całego toku studiów na polskiej uczelni. Wsparciem dla osób z niepełnosprawnościami służą Pełnomocnik Rektora PB ds. Osób z Niepełnosprawnością oraz Wydziałowy Koordynator ds. Studentów Niepełnosprawnych. Studenci z dysfunkcjami posiadający orzeczenie mogą skorzystać m.in. z następujących form pomocy: stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, pomoc asystenta, pomoc psychologa, dodatkowe lekcje z języka obcego, pomoc tłumacza języka migowego oraz z alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego. Osoba z niepełnosprawnościami może ubiegać się o dostosowanie organizacji procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb. Jednostka w ramach prowadzonej wypożyczalni, dysponuje szeroką ofertą sprzętu, który wspomaga i zapewnia pełny udział w procesie kształcenia i badaniach naukowych. Kwestie formalne zawarte są w Regulaminie stosowania rozwiązań ułatwiających studiowanie niepełnosprawnym studentom i doktorantom Politechniki Białostockiej oraz wydatkowania dotacji na zadania związane ze stwarzaniem warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

Studenci są informowani o możliwości składania skarg i wniosków związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych. Wsparciem służą władze dziekańskie, które przeprowadzają rozmowę mediacyjną z prowadzącym zajęcia oraz studentami. Innym sposobem składania skarg i wniosków jest kontakt z Samorządem Studenckim, który jest bezpośrednim łącznikiem między studentami a Prodziekanem ds. Kształcenia. Kolejną formą wsparcia dla studentów jest opiekun roku, którym jest nauczyciel akademicki powoływany na cały tok studiów. Studenci mogą się zwrócić do niego z prośbą o wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu problemów. Osoby obecne na spotkaniu zaznaczyły, że nie zdarzyło im korzystać z powyższych formy wsparcia.

Jednostka prowadzi działania motywujące studentów do osiągnięcia lepszych wyników w procesie uczenia. Osoby studiujące mają możliwość ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium ministra. Nauczyciele akademicki zachęcają studentów do udziału w badaniach finansowanych ze środków statutowych lub instytucji zewnętrznych. O pojawiających się konkursach lub projektach studenci dowiadują się za pośrednictwem strony internetowej, profilu na fanpage Facebook lub bezpośrednio od nauczycieli akademickich.

Osoby studiujące na I roku mają obowiązek odbycia szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzonego przez inspektora BHP. Elementem dotyczącym przeciwdziałania formom dyskryminacji jest Kodeks etyki studentów Politechniki Białostockiej, na podstawie którego każdy student niezależnie od wyznania, koloru skóry, narodowości czy przekonań politycznych, zasługuje na szacunek. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA podkreślili, że z uwagi na dużą liczbę studentów zagranicznych odbywających naukę na Wydziale, nauczyli się przede wszystkim szacunku do innych kultur i wyznań. W opinii studentów ich spostrzeżenia i uwagi są rzeczywiście brane pod uwagę, a na ich podstawie dokonują się na Wydziale zmiany.

Wydział Inżynierii i Zarządzania nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Wprowadzenie platformy e-learningowej jest w fazie planowania. Nauczyciele akademicki na niektórych przedmiotach sami udostępniają studentom ćwiczenia oraz skrypty z wykorzystaniem własnych platform internetowych.

Przedsięwzięciem skierowanym do studentów *zarządzania* jest projekt *2 work 4 you*. Celem projektu jest podniesienie konkurencyjności absolwentów na rynku pracy, poprzez podnoszenie kompetencji w zakresie oczekiwań pracodawców. W ramach projektu realizowane są certyfikowane szkolenia (m.in. MOS IT, Prince2 Foundation, Savoir Vivre w Biznesie, Wystąpienia Publiczne, Case Study, Project Manager), warsztaty rozwijające kompetencje zawodowe, zajęcia realizowane z pracodawcami, zadania praktyczne wykonywane w zespołach projektowych pod kierunkiem praktyków, branżowe warsztaty językowe oraz wizyty studyjne u przedsiębiorców na terenie całego kraju. W ramach projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej studenci mają możliwość wzięcia udziału w programie staży managerskich „*e-MENAGER*”. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji managerskich studentów pierwszego i drugiego stopnia kierunku *zarządzanie*. Staż można odbywać w przedsiębiorstwie, które wyraziło chęć na udział w projekcie.

Studenci otrzymują od nauczycieli akademickich stałe wsparcie w procesie uczenia się. W opinii osób studiujących kadra akademicka służy pomocą, poświęcając swój czas podczas konsultacji w wymiarze 4 godzin tygodniowo na studiach stacjonarnych oraz 2 godzin na

studiach niestacjonarnych. Terminy konsultacji udostępniane są studentom na platformie USOS oraz zamieszczane są na drzwiach katedr. W ocenie studentów nauczyciele akademicki są dostępni w wyznaczonych terminach. Oprócz ramowych godzin konsultacji osoba studiująca może skontaktować się z nauczycielem za pomocą maila. Opieką i wsparciem służą również opiekunowie dydaktyczni, którzy są przypisani do każdego rocznika.

Godziny pracy dziekanatu, biblioteki oraz innych jednostek administracyjnych są dostosowane również do potrzeb studentów niestacjonarnych. W opinii studentów kadra administracyjna posiada kompetencje pozwalające na wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Studenci zagraniczni obecni na spotkaniu z ZO PKA podkreślili, że Jednostka wspiera ich pod kątem organizacyjnym przez cały okres odbywania studiów w Polsce. Osoby studiujące zaznaczyły, że otrzymują od kadry wspierającej proces uczenia się, niezbędne informacje i mogą liczyć na zindywidualizowane podejście.

Jednostka nie prowadzi weryfikacji kompetencji kadry administracyjnej w ocenie studentów. Ocena obsługi administracyjnej prowadzona jest na poziomie badania losów zawodowych absolwentów, gdzie zawarte są pytania o kompetencje osób wspierających studentów pod względem organizacyjnym.

Głosem studentów na płaszczyźnie Wydziału jest Wydziałowa Rada Samorządu Studentów WIZ PB. Przedstawiciele Samorządu Studentów ściśle współpracują z władzami Uczelni oraz władzami Wydziału w celu podnoszenia jakości kształcenia oraz przekazywania postulatów społeczności studenckiej. Studenci wśród swoich reprezentantów w samorządzie mają przedstawicieli w Senacie, Radzie Wydziału, komisji stypendialnej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na WIZ. Samorząd Studentów zajmuje się m.in. opiniowaniem dokumentów dotyczących programów studiów, ustalaniem harmonogramu roku akademickiego czy podziałem funduszu pomocy materialnej dla studentów. Wsparcia finansowego oraz merytorycznego na działalność studencką udzielają władze Uczelni oraz władze Wydziału. Na początku roku akademickiego przedstawiciele Samorządu organizują obóz zerowy dla studentów I roku oraz obowiązkowe szkolenie z zakresu praw i obowiązków studenta. Oprócz działań formalnych zmierzających do podnoszenia jakości kształcenia Samorząd Studencki organizuje szereg wydarzeń kulturalnych m.in. obozy zimowe, akcje charytatywne czy *Dni Campusu*, podczas których organizowany jest piknik na terenie Wydziału. Samorząd Studentów Politechniki Białostockiej w ramach porozumienia uczelni organizuje juwenalia białostockie. W ramach działalności ogólnopolskiej przedstawiciele samorządu biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez Forum Uczelni Technicznych i Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Studenci zarządzania aktywnie uczestniczą w pracach kół naukowych działających na Wydziale Inżynierii Zarządzania. Organizacje studenckie są wspierane przez opiekunów kół naukowych oraz władze Wydziału. Aktywni studenci mogą liczyć na pomoc finansową i merytoryczną w zakresie działalności oraz organizacji przedsięwzięć. Ich aktywność często wykracza poza zagadnienia związane tylko z zarządzaniem, czego przykładem może być Studenckie Koło Naukowe Turysta. W ramach jego działalności członkowie Koła organizują wyjazdy terenowe podczas których zbierają materiały do badań, prowadzą i inicjują wykłady otwarte oraz uczestniczą w wyjazdach turystycznych. Organizacja współpracuje ze Studenckim Kołem Naukowym „Public Relations” SGGW w Warszawie oraz ze Studenckim Kołem Naukowym Ekonomistów Turystyki, Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu

w Białymstoku. Studenckie Koło Naukowe Turysta ma na koncie udział w wielu konferencjach i seminariach, a także publikacji naukowych.

Studenckie Koło Naukowe Finansów i Rachunkowości „Winien-Ma” może poszczycić się wygraną oraz wyróżnieniami w konkursach z zakresu rachunkowości. Organizacja współpracuje ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce – Oddział Okręgowy w Białymstoku, które skupia przedstawicieli środowiska związanego z finansami i rachunkowością. Koło jest realizatorem projektu *Pogotowie rachunkowe*, które skierowane jest do studentów mających problem z zagadnieniami związanymi z rachunkowością. Podczas spotkań członkowie organizacji prowadzą zajęcia wyrównawcze dla studentów oraz rozwiązują z osobami chętnymi case study.

Studenci otrzymują wsparcie od Władz Wydziału oraz opiekunów organizacji studenckich co przekłada się na udział w wielu konferencjach oraz projektach przy aktywnym udziale przedsiębiorców. W opinii osób aktywnie działających Jednostka zapewnia warunki do ciągłego rozwoju i służy wsparciem w podejmowaniu nowych działań. W ramach rozwoju wsparcia udzielanego studentom Wydział wychodzi naprzeciw oczekiwaniom studentów oraz rynku pracy podpisując umowy o podwójnym dyplomowaniu.

W ramach swojej działalności Biuro Karier pozyskuje nowe przedsiębiorstwa oferujące staże i praktyki dla studentów. Pomocą służą pracujący studenci oraz absolwenci Uczelni, którzy nawiązują kontakt z Jednostką. Zdaniem studentów Uczelnia jest otwarta na indywidualne potrzeby osób studiujących, zapewniając im jak najlepsze wsparcie i motywując do osiągania dobrych wyników w nauce.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci kierunku *zarządzanie* otrzymują wsparcie w zakresie motywacji do osiągania coraz lepszych wyników w nauce. Nauczyciele akademicy poświęcają osobom studiującym czas w ramach konsultacji oraz wspierania dodatkowych aktywności m.in. w publikowaniu w czasopiśmie Wydziału Akademia Zarządzania. Studenci działający w organizacjach studenckich podkreślili ważną rolę wsparcia opiekuna naukowego, co przekłada się na sukcesy zdobywane przez organizacje na arenie ogólnopolskiej. Istotnym wsparciem jest również kadra administracyjna Uczelni, która pomaga studentom w rozwiązywaniu kwestii formalnych. Pracownicy są przygotowani na wsparcie studentów z zagranicy oraz osób niepełnosprawnych. Uczelnia wspiera osoby studiujące w indywidualizacji procesu kształcenia z uwagi na trudne sytuacje losowe.

Wybitni studenci mogą ubiegać się o przyznanie Indywidualnego Programu Studiów, korzystać oferowanych stypendiów, a także brać udział w formach motywowania oferowanych przez Wydział. Prężnie działające koła naukowe m.in. „ADaBIZ” czy „Turysta” mogą liczyć na wsparcie władz Wydziału oraz nauczycieli akademickich. Dzięki udzielanemu wsparciu studenci organizują a także biorą udział w wielu konferencjach oraz warsztatach naukowych. Organizacje studenckie licznie współpracują z przedsiębiorcami, nabywając umiejętności praktycznych.

Przedstawiciele samorządu reprezentują środowisko studenckie zasiadając w organach kolegialnych Uczelni. Pełnią rolę pośredników pomiędzy władzami Wydziału a środowiskiem studenckim. Władze Wydziału są otwarte na uwagi i sugestie studentów. Osoby studiujące mają możliwość oceny nauczycieli akademickich, a przypadku niskich ocen władze Wydziału faktycznie podejmują działania naprawcze.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dostawcy Kształcenia.

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Strona internetowa Politechniki Białostockiej zapewnia publiczny dostęp do informacji w zakresie całego procesu kształcenia począwszy od rekrutacji, kończąc na procesie dyplomowania. Zakres informacji o programie studiów i procesie kształcenia udostępnianej publicznie jest odpowiedni. Kandydat na studia znajdzie informacje na temat oferty kierunku studiów oraz harmonogramu rekrutacji wraz z przekierowaniem do Internetowej Rejestracji Kandydatów. Oprócz opisu rekrutacji przyszły kandydat może uzyskać za pośrednictwem strony internetowej informacje o życiu akademickim, organizacjach studenckich oraz realizowanych projektach naukowych. Strona zawiera opis oraz procedurę potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego.

Witryna dostosowana jest głównie do potrzeb kandydatów, studentów, absolwentów i pracowników Uczelni. Polityka informacyjna prowadzona poprzez stronę internetową dostosowana jest do różnych grup odbiorców. Strona internetowa Uczelni prowadzona jest w czterech językach: polskim, angielskim, rosyjskim oraz chińskim, a podstrona Wydziału Inżynierii Zarządzania w językach polskim i angielskim.

Witryna internetowa dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności do osób słabowidzących. Student niedowidzący może skorzystać z opcji powiększenia czcionki lub zmiany kontrastu. Strona internetowa jest dostosowana do standardów WCAG 2.0, jednak w Biuletynie Informacji Publicznej regulaminy oraz uchwały zamieszczane są w formie skanów, co dla osoby niepełnosprawnej może stanowić utrudniony dostęp do informacji. Treści na stronie internetowej są rozmieszczone w sposób logiczny, umożliwiając każdemu użytkownikowi swobodne poruszanie się w ramach witryny. Użytkownik po dłuższym czasie przebywania na stronie znajduje treści w sposób intuicyjny, gdyż cała struktura jest klarownie uporządkowana.

Platformą służącą do komunikacji między Uczelnią a studentami jest witryna USOSweb, na której osoby studiujące znajdują wszystkie niezbędne informacje m.in. plan i harmonogram studiów, sylabusy oraz elektroniczny indeks. Witryna USOSweb prowadzona

jest w językach polskim i angielskim. Dodatkowymi kanałami służącymi do komunikacji są portale w mediach społecznościowych na Facebooku, Instagramie oraz w serwisie LinkedIn.

Aktualizacja oraz optymalizacja działań wizerunkowych strony internetowej odbywa się na podstawie przeprowadzanej wśród studentów ankiety. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA bardzo dobrze ocenili politykę informacyjną Wydziału Inżynierii Zarządzania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej zapewnia publiczny dostęp do aktualnej i kompleksowej oraz zgodnej z przepisami prawnymi informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku *zarządzanie*. Informacje zawarte na stronie internetowej Uczelni i Wydziału dotyczą takich kwestii jak warunki przyjęcia na studia, przebieg procesu rekrutacji, możliwości dalszego kształcenia, a także zatrudnianie i losy zawodowe absolwentów. Władze Uczelni i Wydziału podejmują systematyczne działania doskonalące w celu optymalizacji funkcjonowania własnej witryny internetowej. W tym celu wykorzystują między innymi wyniki badań opinii studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wydział Inżynierii Zarządzania wdrożył wewnętrzny System Jakości Kształcenia (SJK), którego celem jest doskonalenie systemu kształcenia studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Kwestię tę precyzuje Zarządzenie nr 579 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 6 grudnia 2016 roku. Inicjowaniem, wdrażaniem i kontrolą polityki jakości kształcenia zajmuje się Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Do jej szczegółowych zadań należy:

1. opiniowanie nowo projektowanych programów kształcenia;
2. opiniowanie zmian w monitorowanych programach kształcenia (monitoring cykliczny);
3. opiniowanie merytoryczne obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów;
4. przedkładanie opinii i wniosków na podstawie analizy:
 - a) opinii pracodawców (z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), np. uzyskanych na podstawie ankiet;

- b) opinii absolwentów o przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w danym programie kształcenia, uzyskanych na podstawie ankiet po roku i po trzech latach od daty ukończenia studiów;
5. analiza ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych przedmiotów, a także ocena i okresowe przeglądy metodyki warunków i sposobów zaliczania przedmiotów oraz weryfikacji osiągania założonych efektów kształcenia;
 6. ocena i okresowe przeglądy programów kształcenia pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta, biorąc pod uwagę opracowane dane z ankiet studenckich dla poszczególnych przedmiotów z podziałem na formy;
 7. okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich;
 8. inicjowanie działań promowania „dobrej dydaktyki” oraz działań naprawczych w przypadku niespełnienia wewnętrznych standardów jakości;
 9. sporządzanie raportów wynikowych z działalności Komisji oraz przedstawianie ich Dziekanowi i UKJK.

Na Wydziale Inżynierii Zarządzania za monitoring i ustawiczne doskonalenie jakości kształcenia odpowiedzialny jest Dziekan. Jego zadaniem jest sporządzenie arkusza ewaluacyjnego po zakończeniu zajęć w danym roku akademickim, co stanowi podstawę samooceny Wydziału w zakresie weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Za kwestie związane z zapewnieniem jakości kształcenia odpowiedzialna jest również Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia WIZ. W ramach działalności komisji mogą zostać powołane dodatkowe podzespoły wspomagające pracę np. zespół oceny programu kształcenia. W skład komisji wchodzi przedstawiciele poszczególnych katedr/zakładów, przedstawiciele studentów i doktorantów a także Prodziekan. Dobrym rozwiązaniem byłoby aby przedstawiciele studentów reprezentowali poszczególne kierunki studiów. Posiadaliby większą wiedzę na temat programu kształcenia i potrzebnych w nim zmian.

Przedstawiciele studentów biorą udział w okresowym przeglądzie programów studiów w ramach działalności Samorządu Studentów, a także prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Podczas spotkania z Wydziałową Komisją ds. Jakości obecni przedstawiciele studentów zaznaczyli, że niedawno zastąpili w Samorządzie starszych kolegów oraz koleżanki i dopiero wdrażają się w swoje nowe obowiązki. Podczas zamian zaproponowanych przez nauczycieli akademickich lub Radę Pracodawców, przedstawiciele studentów zawsze są pytani o opinię podczas posiedzeń Rady Wydziału. W najbliższej przyszłości program studiów będzie weryfikowany i dostosowany do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Władze dziekańskie zapewniły, że zaangażują w te działania studentów. Osoby studiujące mają świadomość możliwości zgłaszania zmian bądź sugestii dotyczących programu studiów, jednak na kierunku *zarządzanie*, nie zostały zgłaszane do tej pory jakiegokolwiek postulaty.

Nad tematyką prac i ich jakością czuwa siedmioosobowa Wydziałowa Komisja do spraw oceny prac dyplomowych. Ostatnie zmiany w jej składzie zostały zatwierdzone Uchwałą nr 16/2/2019 Rady Wydziału Inżynierii Zarządzania z dnia 6 lutego 2019 roku. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono protokoły z posiedzeń Komisji, która przy ocenie poziomu merytorycznego prac dyplomowych kierowała się następującymi kryteriami:

- zgodność tematyki pracy z kierunkiem studiów;
- spełnienie warunków formalnych i merytorycznych stawianych pracom licencjackim, inżynierskim i magisterskim
- zachowanie jednoznaczności oceny wystawionej przez promotora i recenzenta.

Prace Komisji polegały na wylosowaniu we wrześniu 2017 roku 59 spośród 560 prac dyplomowych obronionych na Wydziale Inżynierii Zarządzania, który prowadzi 6 kierunków studiów: *zarządzanie*, *logistyka*, *zarządzanie i inżynieria produkcji*, *zarządzanie i inżynieria usług*, *turystyka i rekreacja*, *inżynieria meblarstwa*. Dobór elementów do próby był doбором warstwowym. Weryfikacji poddano 20 prac magisterskich, 18 licencjackich i 21 inżynierskich. Następnie wylosowane prace dyplomowe poddano kompleksowej ocenie. Wśród pokontrolnych wniosków znalazły się między innymi:

- tematyka prac jest zróżnicowana i adekwatna do realizowanej specjalności;
- w części prac występują uchybienia językowe i stylistyczne oraz błędy redakcyjne;
- w nielicznych pracach występuje problem niezachowania proporcji pomiędzy częścią teoretyczną (zbyt rozbudowaną) a praktyczną;
- w niektórych pracach brakuje jednoznacznie sformułowanego lub mylącego celu pracy,
- powielanie treści ze wstępu w podsumowaniu pracy;
- braki w opisie metodologii badań własnych, przy czym zdecydowana większość prac oparta jest na badaniach własnych i 1/3 z nich zasługuje na ocenę bardzo dobrą;
- brak ocen istniejącego stanu oraz propozycji usprawnień i rekomendacji;
- w około 1/3 prac licencjackich dostrzeżono przypadki zawyżania ocen przez promotora lub recenzenta.

Zespół Oceniający PKA rekomenduje podjęcie działań o charakterze doskonalącym polegających na opracowywaniu raportów zawierających bardziej precyzyjne wnioski i rekomendacje, które dotyczyłyby kierunku *zarządzanie*, a nie całego Wydziału.

Zgodnie z uchwalonymi *Procedurami projektowania i zatwierdzania oraz monitoringu programów kształcenia* (zarządzenie numer 742 Rektora PB z 12 grudnia 2017 r.) opinia samorządu studenckiego niezbędna jest w przypadku projektowania monitorowania oraz zatwierdzania programów kształcenia. Przedstawiciele studentów nie biorą udziału w analizie kryteriów rekrutacji. Reprezentanci osób studiujących, zasiadających w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia biorą udział w systematycznej ocenie okresowej programów studiów pod kątem zgodności całkowitego nakładu pracy studenta z przypisaną do przedmiotów liczbą punktów ECTS.

Systematyczna ocena programów studiów prowadzona jest poprzez okresowy monitoring programu kształcenia, uwagi zgłaszane przez studentów oraz wyniki badania losów zawodowych absolwentów, którzy podczas ankiety odpowiadają na pytania odnośnie osiągniętych efektów kształcenia, które mają zastosowanie w pracy zawodowej. Wśród osób zasiadających w Radzie Pracodawców zasiadają również absolwenci Wydziału Inżynierii Zarządzania.

Wsparcie organizacyjne dla poszczególnych kierunków sprawuje opiekun roku, który służy pomocą dla studentów przez cały okres studiów. Za nadzór merytoryczny nad przedmiotami dydaktycznymi odpowiada koordynator przedmiotu, który ma na celu dopilnowanie aktualizacji kart przedmiotów oraz zmian wprowadzonych w ramach przeglądu

programu studiów. Funkcję koordynatora pełni nauczyciel akademicki prowadzący dany przedmiot, aby podczas zachodzących zmian wykazać się merytoryczną wiedzą w zakresie poruszanej problematyki. Swoje wnioski przekazuje kierownikowi katedry. Opiekę w zakresie administracyjnym sprawuje wyznaczony pracownik dziekanatu.

Prace związane z monitorowaniem losów zawodowych absolwentów koordynuje uczelniane Biuro Karier, na mocy Zarządzenia nr 44 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 15 października 2015 roku. Technika wykorzystywaną w badaniu losów absolwentów jest rozbudowana ankieta elektroniczna. Ankieta podzielona jest na 6 sekcji, które poruszają następującą tematykę: sylwetka studenta (informacje ogólne), jego plany edukacyjne, status zawodowy (w tym ocena własnych kompetencji niezbędnych do wykonywania obecnej pracy), działalność gospodarcza (część dotyczy osób prowadzących własną działalność) oraz poszukiwanie pracy. Ostatnia część ankiety dotyczy opinii studenta, w jakim stopniu osiągnął on zakładane efekty uczenia się na kierunku *zarządzanie*. Wyniki badania się prezentowane na Radzie Wydziału, z uwzględnieniem podziału na każdy kierunki. Raport zawiera głównie wyniki statystyczne i z dość ogólnymi wnioskami, dotyczącymi wzrostu bądź spadku procentowego.

Częściowe wyniki badania są również prezentowane studentom przez pracowników BK. Udostępniane dane dotyczą widełek wynagrodzenia na danym stanowisku, przedziału czasowego jak szybko udało się absolwentom znaleźć pracę po studiach czy wskazania, które kompetencje okazały się najcenniejsze i warto je rozwijać w trakcie studiów. Niemniej jednak rekomenduje się ustalenie sformalizowanego procesu prezentowania wyników raportu dot. monitorowania kariery zawodowej absolwentów, studentom danego kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Wydziale zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się pozytywnie. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku *zarządzanie* podlega systematycznym ocenom w celu jej ustawicznego doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Ocena programowa na kierunku *zarządzanie* prowadzonego na Wydziale Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena instytucjonalna Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów. W wyniku oceny instytucjonalnej, o której mowa nie zostały sformułowane zalecenia specyficzne dla wizytowanego kierunku.

Załącznik nr 2
do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.